

Teza: radca prawny w charakterze świadka

Radca prawny nie może zgłaszać wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka innego radcy prawnego dla ustalenia okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej. Nie jest to zatem bezwzględny i bezwarunkowy zakaz zgłaszania takiego wniosku dowodowego.

Sygn. akt WO-61/18

ORZECZENIE

z dnia 15 czerwca 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Dorota Szubielska /sprawozdawca/

Sędziowie: Wojciech Płóciennik

Karol Korczyński

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Jarosława Sobutki

na posiedzeniu w dniu 15 czerwca 2018 r. po rozpoznaniu odwołania wniesionego przez obwinioną radcę prawnego R. Ś. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Poznaniu z dnia 11 stycznia 2018 r. sygn. akt OSD-45/17 uznającego obwinioną radcę prawnego R. Ś. winną popełnienia zarzucanego jej deliktu dyscyplinarnego:

1.

zmienia zaskarżone orzeczenie i uniewinnia obwinioną,

2.

kosztami postępowania obciąża:

1)

w zakresie dochodzenia i postępowania pierwszoinstancyjnego – Okręgową Izbę Radców Prawnych w Poznaniu,

2)

w zakresie postępowania odwoławczego – Krajową Izbę Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 11 stycznia 2018 r. OSD OIRP w Poznaniu uznał radcę prawnego R. Ś. za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że świadcząc pomoc prawną na rzecz spółki (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P. w pozwie z dnia 13 marca 2017 r. skierowanym do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. złożyła wniosek dowodowy o przesłuchanie w charakterze świadka radcy prawnego A. K. (1), który reprezentował spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. w sprawach przeciwko spółce (...) sp. z o.o. sp.k. w P., tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) w związku z art. 20 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, za które na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) wymierzył jej karę dyscyplinarną upomnienia.

Ponadto na podstawie art. 70⁶ ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) obciążył radcę prawnego R. Ś. kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 2.100 zł.

Odwołanie od orzeczenia złożyła obwiniona radca prawny S.-Ś. pod zarzutem:

„1. obraży przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k.) poprzez naruszenie art. 64 ust. 1 Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 20 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez przyjęcie, że podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego jest sam fakt zgłoszenia innego radcy prawnego – do przesłuchania w charakterze świadka i to wobec braku spełnienia drugiej przesłanki zakazującej zgłaszania takiego wniosku tj. dla ustalenia okoliczności objętych ich obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej oraz naruszenia art. 65 ust. 1 pkt 1) Ustawy o radcach prawnych,

2.

obraży przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia (art.428 pkt 2) k.p.k.) tj.: art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego – poprzez przyjęcie, że niewskazanie okoliczności, na które ma być słuchany świadek (r. pr. A. K.) jest jednoznaczne z tym, że ma być słuchany na okoliczności objęte tajemnicą zawodową, tym bardziej, że fakt braku wskazania okoliczności, na które miałyby być słuchany świadek – potwierdza również sam r. pr. A. K. (1), a następnie obwiniona wskazuje okoliczność, która nie jest objęta tajemnicą zawodową, mało tego – w całym uzasadnieniu pozwu, jak i wniosku o zabezpieczenie powództwa obwinionej brak jest jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby być niejawne, a wszystkie dokumenty są dołączone do pozwu i są jawne,

3.

błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które to miały wpływ na treść tego orzeczenia (art. 438 pkt 3) k.p.k.) – Sąd Dyscyplinarny ustalił, że skoro nie ma wskazanych okoliczności (w pozwie) to radca prawny A. K. miałby być słuchany na wszystkie okoliczności zawarte zarówno w uzasadnieniu pozwu, jak i we wniosku o ubezpieczenie i to pomimo, że Sąd Rejonowy w Poznaniu wydał orzeczenie (prawomocne) uwzględniając wniosek obwinionej o zabezpieczenie powództwa bez przeprowadzenia dowodu ze słuchania świadka (r. pr. A. K. (1)) jak i bez słuchania stron, jak i bez wydawania postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego w tym zakresie obwinionej.”

oraz

4.

naruszenia art. 70⁶ Ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 1) i §1 ust. 2 Uchwały nr 86/9/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego – przez obciążenie obwinionej kosztami nadmiernie wygórowanymi.

Uznając sprawę za dostatecznie wyjaśnioną WSD zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Przede wszystkim trafne okazały się zarzuty odwołania o dokonaniu przez OSD nieprawidłowej wykładni art. 20 Kodeksu etyki radcy prawnego oraz braku analizy całokształtu ustaleń faktycznych, jak i obciążenia obwinionej kosztami postępowania dyscyplinarnego w nadmiernej wysokości.

Zgodzić się należy z obwinioną, że OSD dokonał rozszerzającej wykładni art. 20 Kodeksu etyki radcy prawnego wyprowadzając zbyt daleko idące wnioski z tego przepisu. Art. 20 stanowi bowiem, że „radca prawny nie może zgłaszać wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka innego radcy prawnego lub innej osoby, z którą radca prawny może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód – **dla ustalenia okoliczności objętych ich obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej**. Nie jest to zatem bezwzględny i bezwarunkowy zakaz zgłaszania takiego wniosku dowodowego tylko wykluczający możliwość przeprowadzenia czynności dowodowej z

udziałem radcy prawnego w celu ustalenia okoliczności objętych jego obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej. A tę okoliczność, tj. cel zgłoszenia wniosku dowodowego OSD ustalił przez przyjęcie domniemania na niekorzyść obwinionej. W związku z tym, że obwiniona nie sformułowała tezy dowodowej w piśmie procesowym, w którym zgłosiła wniosek dowodowy tj. przesłuchania radcy prawnego w charakterze świadka, przyjęto domniemanie, że obwiniona musiała się z ewentualnością przesłuchania radcy prawnego na okoliczności objęte tajemnicą zawodową liczyć i to było zdaniem OSD wystarczające do przypisania obwinionej winy. Natomiast twierdzenia obwinionej, że chodziło jej tylko o wyjaśnienie kwestii technicznych związanych z doręczeniem korespondencji do Kancelarii radcy prawnego, OSD uznał za niewiarygodne. Okoliczność, że brak było tezy dowodowej w związku ze zgłoszeniem wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka radcy prawnego nie jest sporna. Brak tezy dowodowej w piśmie procesowym świadczy o tym, że wniosek taki może być uznany przez Sąd za niekompletny. Jednakże brak tezy dowodowej nie może być traktowany na równi z deliktem dyscyplinarnym, bądź stanowić uzasadnienia do uznania, że doszło do deliktu dyscyplinarnego.

W konsekwencji powyższego należało uznać, że zarzucany czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, co powoduje zgodnie z art. 414 §1 k.p.k., że sąd jest zobowiązany do wydania wyroku uniewinniającego.

Dodatkowo należy zauważyć, że zasadne są również podniesione w odwołaniu zarzuty co do wysokości orzeczonych kosztów postępowania. Wprawdzie z art. 70⁶ urp wynika, że koszty postępowania dyscyplinarnego mają charakter zryczałtowany, nie oznacza to jednak, że OSD nie powinien się kierować regułą proporcjonalności i umiaru w określaniu ich wysokości. Z uzasadnienia orzeczenia nie wynika, czy OSD obciążając obwinioną kosztami postępowania brał pod uwagę takie okoliczności jak ilość odbytych posiedzeń, zakres postępowania wyjaśniająco-dowodowego, ilość przeprowadzonych dowodów czy obszerność akt sprawy.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 70⁶ ust. 2 urp.